

Teknologiateollisuus ry lausunto U-kirjelmästä EU:n datanhallintasäädöksestä (U 1/2021 vp)

Teknologiateollisuus ry kiittää lausuntomahdollisuudesta. Nähdäksemme keskeisin asetuksen sisältö on datan välityspalveluja koskeva sääntely, jota kommentoimme tarkemmin. Keskenään yhteentoimivat datan välityspalvelut voivat luoda yleiskäyttöistä pehmeää digitaalista infrastruktuuria, joka olisi pohjana muulle datataloudelle.

Teollisuuden datan hyödyntämisen ja henkilötietoon perustuvan ihmiskeskeisen eurooppalaisen datatalouden kannalta datanvälityspalvelujen markkinan kehittymistä tukeva sääntely on suuri mahdollisuus. Nähdäksemme suurin riski on tämän mahdollisuuden hukkaaminen rajaamalla asetuksen vaikutusalue liian suppeaksi ja/tai mitoittamalla välityspalvelujen vaatimukset markkinan kypsyyteen nähden liian raskaiksi. Lainsäädännön tulisi myös ohjata välityspalvelujen keskinäiseen yhteentoimivuuteen, koska pelkästään markkinaehtoisesti yhteentoimivuuden syntyminen on epävarmaa.

Valtioneuvoston kanta on hyvä, mutta toivomme sitä täydennettäväksi seuraavasti:

- **Asetuksen piiriin kuuluvat välityspalvelut:** Välityspalvelut tulee määritellä tarkasti ja asetuksen piiriin kuuluvien välityspalvelujen ala tulee olla riittävän kattava tasapuolisen markkinan luomiseksi.
- **Välityspalvelujen veloitteet:** tulee mitoittaa oikein markkinan kehitykseen nähden.
- **Välityspalvelujen keskinäinen yhteentoimivuus:** Datan välityspalvelujen sääntelyn tavoitteena tulee olla palvelujen keskinäinen yhteentoimivuus.

Asetuksen piiriin kuuluvat välityspalvelut

Valtioneuvoston kantana on, että *”jatkovalmistelussa tulisi selkeyttää jakamispalvelun määritelmää ja huolehtia ettei sääntely tarpeettomasti puutu esimerkiksi yritysten keskinäisiin datan jakamisen järjestelyihin”*. Teknologiateollisuus on tästä samaa mieltä ja toivoo, että tämä kirjattaisiin vielä tarkemmin ja vahvemmin.

Asetuksen tulee olla selkeä sen suhteen, millaiset välityspalvelut sen piiriin kuuluvat. Datan välityspalvelut tulisi asetuksessa määritellä asianmukaisesti omassa määritelmässään (artikla 2) ja perustellut ulosrajaukset tulisi myös määritellä poikkeuksina artikloissa. Komission asetusluonnoksessa esimerkiksi yritysten välinen datan jakaminen on suljettu ulos resitaalissa 22, mutta vastaavaa kirjausta ei ole varsinaisten artiklojen puolella. Resitaalissa 22 on myös huomattava määrä ulosrajauksia, jotka eivät ole yksiselitteisiä, eivätkä helposti tulkittavia.

Tarkkarajaisuuden ohella tulisi varmistaa, että asetus kattaa riittävän laajan välityspalvelujen markkinan. Mikäli asetuksen ulkopuolelle jäävät palvelut kilpailevat samoilla markkinoilla asetuksen piirissä olevien palvelujen kanssa, johtaa se epätasaiseen kilpailuasetelmaan.

Välityspalvelujen veloitteet

Valtioneuvoston kantana on, että *"sääntelyn tulisi olla mahdollisimman kevyttä ja sen tulisi mahdollistaa innovaatiot, tuotekehitys ja palvelukehitystoiminta nopeasti kehittyvällä datatalouden alalla"*. Teknologiateollisuus on tästä samaa mieltä ja kiinnittää huomiota asetusehdotuksen artiklan 11 (1) veloitteeseen eriyttää jakamispalvelu muista samankin organisaation tarjoamista datapalveluista. Tämä on erittäin tiukka vaatimus, joka voi merkittävästi hidastaa välityspalvelujen markkinan kehitystä ja heikentää mahdollisuuksia innovaatioihin ja tuotekehitykseen.

Valtioneuvosto ilmaisee kannassaan, että eriyttämisvelvoite *parantaa läpinäkyvyyttä ja lisää luottamusta*. Nähdäksemme samoihin päämääriin luottamuksesta ja paremmasta läpinäkyvyydestä on mahdollista päästä myös pehmeämmillä sääntelykeinoilla, jotka eivät rajoita niin paljoa innovaatiotoimintaa ja markkinan kehittymistä, kuin eriyttämisevelvoite tekisi.

Välityspalvelujen keskinäinen yhteentoimivuus

Valtioneuvoston kantana on, että *"asetuksella tulisi parantaa myös dataa välittävien palveluiden keskinäistä yhteentoimivuutta niin, että myös näiden palvelujen kilpailuttaminen ja välityspalveluntarjoajan vaihtaminen olisi mahdollista."*

Teknologiateollisuus pitää keskeisenä datan välityspalveluiden välistä yhteentoimivuutta paitsi palvelujen vaihtamisen mahdollistamiseksi, niin ennenkaikkea verkostovaikutusten synnyttämiseksi. Ei ole toivottavaa, eikä todennäköistä, että kaikki eri datan lähteet ja dataa hyödyntävät palvelut kytkeytyisivät yhteen saman yksittäisen välityspalvelun kautta. Joustavan ja skaalautuvan datan välittämisen mahdollistamiseksi välityspalvelujen tulisi muodostaa yhteentoimiva verkosto vastaavalla tavalla, kuin esimerkiksi teleoperaattorit ja pankit.

Asetuksessa yhteentoimivuuden tavoite tulisi viestiä johdanto-osassa ja resitaaleissa ja yhteentoimivuuden edistäminen tulisi tarkentaa keskeisimmäksi tehtäväksi datan innovaatiolautakunnalle.

Lisätietoja: antti.poikola@teknologiateollisuus.fi 0443375439
vile.peltola@teknologiateollisuus.fi 0405539941 (LiV kuultavana)